

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X BENDRUOMENĖS SKUNDO PRIEŠ VALSTYBĖS ĮMONĘ LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJĄ

2021 m. balandžio 8 d. Nr. 4D-2020/1-1578
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X bendruomenės (toliau ir citatose vadinama – Pareiškėjai) skundą dėl valstybės įmonės Lietuvos kelių automobilių direkcijos (toliau ir citatose vadinama – Kelių direkcija) darbuotojų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjų 2020 m. gruodžio 8 d. prašymą (toliau vadinama – 2020-12-08 prašymas).

2. Pareiškėjai Seimo kontrolieriui pateiktame skunde nurodo:

2.1. kreipėsi į Kelių direkciją prašydami „[...] peržiūrėti ir pakoreguoti remontuojamo kelio dalį, esančią šalia <...>“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta), kurio adresas „(<...> Vilniaus raj.)“ [toliau ir citatose vadinama – Mokykla];

2.2. „Minėtu adresu [...] vyksta kelio remonto darbai, bet neseniai sužinojome, kad nėra numatyta mašinų stovėjimo aikštelės prie Mokyklos. Vietoj saugaus privažiavimo prie Mokyklos suplanuota „Žalioji zona“. Taigi tėvai, kurie atveža vaikus iš Karklėnų, Grigaičių ir Naujosios Vilnios, neturės jokios galimybės sustoti ir saugiai nuvesti ar išlaipinti vaikus. [...]. Anksčiau masinę buvo galima palikti prie Mokyklos tvoros, kur dabar stovėjimo aikštelė panaikinta ir palikta tik „žalioji zona“ [...];

2.3. „Pagal projektą mašinų sustojimas – „kišenė dviem mašinom“ suplanuotas už Mokyklos ir už pėsčiųjų perėjos.“

3. Pareiškėjai Seimo kontrolieriaus prašo:

„[...] atsižvelgti į [...] prašymą pakoreguoti remontuojamo kelio dalį, esančią šalia Mokyklos (<...> ir <...>, ir vietoj neracionalios, nefunkcionalios ir nesaugios „žaliosios zonos“ padaryti vientisą saugų privažiavimą „kišenę“ ties <...>.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius, gavęs Pareiškėjų skundą, dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Vilniaus rajono savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) administraciją ir Kelių direkciją.

5. Iš Savivaldybės administracijos pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

5.1. „<...> nėra įtraukta į Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, kadangi minima gatvė priklauso valstybinės reikšmės rajoniniam keliui Nr. 106. [...]. Valstybinės reikšmės keliai išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja Kelių direkcija“;

5.2. Savivaldybės administracija „[...] neprieštarauja automobilių stovėjimo vietų skaičiaus padidinimui.“

6. Iš Kelių direkcijos pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

6.1. techninio darbo projektas „Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 106 Naujoji Vilnia–Rudamina–Paneriai ruožo nuo 1,3 iki 4,6 km rekonstravimas“ (toliau ir citatose vadinama – Projektas), kurį rengė projektuotojas UAB „Y“, patvirtintas tuometės Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. T-53.

„2017 m. pradžioje Projektas buvo koreguojamas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, savivaldybės įmonės „Vilniaus planas“, Vilniaus apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos valdybos ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pateiktas išvadas. *Gavus Projekto ekspertizės išvadą*, projektas patvirtintas Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2019 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. T-123 [...]. [...] Projektas yra vykdomas (darbų pradžia – 2020 m. liepos 7 d., planuojama darbų pabaiga – 2021 m. gegužės 7 d.). Projekto vykdymo priežiūrą atlieka UAB „Y“.“

6.2. Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą „[...] dėl automobilių stovėjimo aikštelės įrengimo remontuojant kelią Nr. 106 Kelių direkcija gavo 2020-12-10 elektroniniu paštu, prašymas užregistruotas 2020-12-12 Nr. 1-23785.“

Pareiškėjai 2020-12-08 prašyme, be kitų, pateikė šį prašymą:

„Prašome peržiūrėti ir pakoreguoti remontuojamo kelio dalį, esančią šalia Mokyklos (<...>, Vilniaus raj).

[...] neseniai sužinojome, kad nėra numatyta mašinų stovėjimo aikštelės prie pat Mokyklos. Anksčiau mašiną buvo galima palikti prie Mokyklos tvoros, kur dabar stovėjimo aikštelė panaikinta ir palikta tik „žalioji zona“ [...].

Prašome atsižvelgti į mokinių tėvų prašymą pakoreguoti remontuojamo kelio dalį, esančią šalia Mokyklos [...] ir vietoj neracionalios, nefunkcionalios ir nesaugios „žaliosios zonos“ padaryti vientisą saugų privažiavimą „kišenę“ ties <...> [...].

Pagal projektą mašinų sustojimas – „kišenė dviem mašinom“ suplanuotas už Mokyklos ir už pėsčiųjų perėjos. [...].“

6.3. Kelių direkcija atsakymą Pareiškėjams pateikė 2021 m. vasario 1 d. raštu Nr. 2-1655 (toliau vadinama – 2021-02-01 raštas), kuriame Pareiškėjams, be kitos informacijos, buvo paaiškinta (pateikiama informacija buvo pagrįsta teisės aktų nuostatomis):

„[...] pakartotinai įvertinusi esamą situaciją, faktines aplinkybes, grėsmes, kylančias visiems krašto keliu besinaudojantiems eismo dalyviams, esamas vietines sąlygas, transporto priemonių eismo intensyvumą, patvirtinto ir ekspertuoto Projekto [...] sprendinių keisti neturi galimybių, todėl jų nekeis.

[...] žemės sklypas, kuriame veikia Mokykla, esantis <...>, Vilniaus r., nuosavybes teise priklauso Vilniaus rajono savivaldybei, todėl informuojame, jog Kelių įstatymas Kelių direkcijai nenumato prievolės valstybinės reikšmės kelio sklype įrengti sustojimo vietas (aikšteles) gretutinių sklypų savininkams, kokia bebūtų šiuose sklypuose esančių įstaigų paskirtis.

[...] Pareiškėjai klaidingai nurodo, kad išilgai Mokyklos tvoros, adresu <...>, Vilniaus r., panaikinta buvusi automobilių sustojimo aikštelė ir palikta tik „žalioji zona“, nes iki Projekto įgyvendinimo pradžios

automobilių sustojimo aikštelės prie Mokyklos tvoros nebuvo. Atvykstantieji pavojingai manevruodami, chaotiškai parkuodavo transporto priemones žvyro kelkraštyje, išilgai Mokyklos tvoros, taip neužtikrindami kitų eismo dalyvių saugios eismo tvarkos ir sukeldami pavojų pėstiesiems, dviratininkams ir kitoms krašto keliu vykstančioms transporto piemenėms.

[...] Pareiškėjai [...] klaidingai nurodo, jog Projekte numatyta šalia Mokyklos palikti tik „žaliąją zoną“.

Patiksliname, jog rekonstruojamo kelio ruože nuo 1,3 iki 4,50 km (t. y. 3.2 km ruože), pagal fizines vietos galimybes, vadovaujantis Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijose 12 nustatytais funkcionalumo, saugaus eismo ir ekologiškumo principais, bus įrengtas 2,0–2,5 m pėsčiųjų dviračių takas, kaip vientisa, savarankiška susisiekimo sistema, jungianti gyvenamąsias, darbo, paslaugų ir poilsio vietas, t. y. išilgai ugdymo įstaigos tvoros, kur iki rekonstrukcijos pradžios buvo žvyro kelkraštis, bus įrengtas 2,5 m pločio pėsčiųjų – dviračių takas.“

Pareiškėjai „[...] klaidingai nurodo, kad: „Pagal Projektą mašinų sustojimas – „kišenė dviem mašinom“ suplanuotas už Mokyklos ir pėsčiųjų perėjos. Informuojame, jog pagal patvirtinto Projekto sprendinius, priešais Mokyklą, kitoje kelio pusėje bus įrengtos keturios automobilių sustojimo vietos.

[...].

Informuojame, jog vadovaujantis Lietuvos automobilių kelių direkcijos [...]direktoriaus 2010 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. V-146 patvirtintų Automobilių kelių inžinerinių saugaus eismo priemonių projektavimo ir naudojimo rekomendacijų R ISEP 10, nustatančių automobilių kelių ir kitų naujai tiesiamų, rekonstruojamų, taisomų eismo vietų ir gatvių, kurios yra šių kelių taša, įrenginio techninius reikalavimus, VIII skirsnio „Automobilių stovėjimo projektavimas ir įrengimas“ nuostatomis bei atsižvelgiant į valstybinės reikšmės kelio automobilių eismo intensyvumą, projektuojamą greitį, fizines vietos savybes, esamas požemines komunikacijas, stovėjimo vietų atstumą iki artimiausių pastatų langų Pareiškėjų nurodytoje vietoje, t. y. išilgai sklypo tvoros automobilių stovėjimo vietos negali būti ir nebus įrengtos.

[...]

Vadovaudamasi Kelių įstatyme įtvirtinta kelio, kaip inžinerinio statinio, sąvoka, Kelių direkcija atkreipia dėmesį, kad įstatymas draudžia kelio juostoje statyti statinius, kurie nėra kelio elementas.

[...].

Kelių direkcija informuoja, jog į sklypą, kuriame yra įsikūrusi Mokykla, įrengė du įvažiavimus / išvažiavimus, taip užtikrindama galimybę organizuoti saugų atvykstančių vaikų išlaipinimą Mokyklai priklausančio žemės sklypo ribose.

[...] tik Kelių direkcija, organizuodama ir koordinuodama valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą (Kelių įstatymo 5 straipsnio 3 punktas), parinkdama ir įdiegdama saugaus eismo priemones, privalo sudaryti saugias ir vienodas sąlygas visiems, valstybiniais keliais besinaudojantiems, eismo dalyviams apsaugant žmonių gyvybes ir sveikatą, neišskirdama ar nesuteikdama didesnio pranašumo nei vienai eismo dalyvių grupei, o neužtikrinus Kelių įstatymo 19 straipsnio ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio tinkamo įgyvendinimo, tik Kelių direkcija atsako už pažeidimus įstatymuose nustatyta tvarka (Kelių įstatymo 21 straipsnis), taip pat teisės aktų nustatyta tvarka neatlikus kelio savininko pareigų privalo asmenims atlyginti žalą (Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnis 7 dalis 5 punktas).“

Pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarka Kelių direkcijos 2021-02-01 rašte nenurodyta.

6.4. „[...] pagal patvirtinto Projekto sprendinius: „priešais Mokyklą, kitoje kelio pusėje bus įrengtos keturios saugios automobilių sustojimo vietos“; „atlikus valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 106 ruožo nuo 1,3 iki 4,5 km rekonstrukciją, tarp <...> pastatų, bus užtikrintos saugios eismo sąlygos visiems eismo dalyviams“; „įrengtais dviem įvažiavimais / išvažiavimais į / iš Mokyklos sklypą (-o), užtikrinama galimybė organizuoti saugų atvykstančių vaikų išlaipinimą Mokyklai priklausančio žemės sklypo ribose.“

7. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo:

2.1 *punktas* – žemės sklypas (unikalus Nr. <...>), Vilniaus r. sav., <...>

4.1 *punktas* – „Nuosavybės teisė – Lietuvos Respublika, žemės sklypas Nr. <...>, aprašytas 2.1 punkte“;

5.1 *punktas* – „Valstybinės žemės patikėjimo teisė – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, žemės sklypas Nr. <...>, aprašytas 2.1 punkte“;

7.1 *punktas* – „Sudaryta panaudos sutartis – Vilniaus rajono savivaldybės taryba, žemės sklypas Nr. <...>, aprašytas 2.1 punkte“.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

8. Lietuvos Respublikos įstatymai

8.1. Civilinio kodekso:

2.34 *straipsnis* – „2. Viešieji juridiniai asmenys yra valstybės ar savivaldybės, jų institucijų arba kitų asmenų, nesiekiančių naudoti sau, įsteigti juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti viešuosius interesus (valstybės ir savivaldybės įmonės, valstybės ir savivaldybės įstaigos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės ir t. t.).“

8.2. Kelių įstatymo:

8.2.1. 3 *straipsnis* – „1. Keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą, socialinę ir ekonominę jų reikšmę, skirstomi į valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius“;

8.2.2. 4 *straipsnis* – „2. Valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija“;

8.2.3. 5 *straipsnis* – „3. Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, taip pat: 1) atlieka valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų užsakovo funkcijas“;

8.3. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo:

8.3.1. 10 *straipsnis* – „8. Užtikrinamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius: 3) sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose; [...] 6) atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje“;

8.3.2. 11 *straipsnis* – „7. Kelio savininkas (valdytojas) privalo: 1) užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus; [...] 5) atlyginti žalą asmenims, atsiradusią dėl teisės aktų nustatyta tvarka neatliktų kelio savininko pareigų; [...]“.

9. Kiti teisės aktai

9.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių“:

2 *punktas* – „Rekomenduoti viešiesiems juridiniams asmenims, neturintiems viešojo administravimo įgaliojimų, nagrinėjant prašymus ir skundus ir organizuojant asmenų aptarnavimą, vadovautis šiuo nutarimu patvirtintomis Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis.“

9.2. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės):

9.2.1. 25 *punktas* – „25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų“;

9.2.2. 38 *punktas* – „Atsakyme, kuriame nurodomos atsakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys [...] asmuo ar jo atstovas turi būti

informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. [...].“

9.3. Prašymų ir skundų nagrinėjimo, asmenų aptarnavimo ir informacijos teikimo žiniasklaidai valstybės įmonėje Lietuvos automobilių kelių direkcijoje taisyklių, patvirtintų valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. V-177 (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo Kelių direkcijoje taisyklės):

36 *punktas* – „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar Kelių direkcijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo Kelių direkcijoje arba dėl objektyvių priežasčių negalint to padaryti per artimiausią protingą terminą.“

9.4. Vilniaus rajono Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos nuostatų, patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2019 m. liepos 26 d. sprendimu Nr. T-3-284:

6 *punktas* – „Gimnazijos savininkas – Vilniaus rajono savivaldybė [...].“

Tyrimo išvados

10. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7–8 punktuose, susijusius su Kelių direkcijos darbuotojų veiksmais (neveikimu) nagrinėjant Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą, konstatuotina:

10.1. Pagal Kelių įstatymo 3 straipsnio 1 dalies nuostatas, keliai skirstomi į *valstybinės reikšmės* ir vietinės reikšmės kelius (pažymos 8.2.1 papunktis). *Valstybinės reikšmės keliai*, vadovaujantis Kelių įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, *išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei*, kuriuos turto patikėjimo teise *valdo, naudoja ir jais disponuoja Kelių direkcija* (pažymos 8.2.2 papunktis). Kelių įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1 punktą reglamentuoja, kad Kelių direkcija atlieka valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų užsakovo funkcijas (pažymos 8.2.3 papunktis), o pagal Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 1 punktą Kelių direkcija privalo užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus (pažymos 8.3.2 papunktis).

Taigi, vadovaujantis pirmiau minėtų teisės aktų nuostatomis, Kelių direkcija, kaip valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 106 Naujoji Vilnia–Rudamina–Paneriai (toliau vadinama – Kelias) patikėtinis, atlikdamas Kelio rekonstravimo darbų užsakovo funkcijas, privalo užtikrinti, kad Kelias būtų tinkamas tiek transporto priemonių, tiek pėsčiųjų eismui, bei turi sudaryti saugias eismo sąlygas visiems eismo dalyviams.

Projektas, pagal kurį yra atliekamas Kelio ruožo nuo 1,3 iki 4,6 km rekonstravimas, kaip pažymėjo Kelių direkcija, buvo pakoreguotas atsižvelgiant į Projektą derinusį institucijų, t. y. Aplinkos ministerijos, SĮ „Vilniaus planas“, Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos valdybos ir Savivaldybės administracijos pateiktas išvadas ir gavus Projekto ekspertizės išvadą, Projektą patvirtino Kelių direkcijos direktorius 2019-10-21 įsakymu Nr. T-123 (pažymos 6.3 punktas). Pagal patvirtinto Projekto sprendinius, kaip nurodė Kelių direkcija, bus įrengtos keturios saugios automobilių sustojimo vietos (kitoje kelio pusėje nei Mokykla); bus įrengti du „įvažiavimai / išvažiavimai į / iš Mokyklos sklypą (-o) ir taip bus „užtikrinama galimybė organizuoti saugų atvykstančių vaikų išlaipinimą Mokyklai priklausančio žemės sklypo ribose“; atlikus Kelio ruožo nuo 1,3 iki 4,5 km rekonstrukciją, tarp <...> pastatų, bus „užtikrintos saugios eismo sąlygos visiems eismo dalyviams“ (pažymos 6.1 punktas).

10.2. Prašymų nagrinėjimo Kelių direkcijoje taisyklių 36 punktą nustato, jog asmenų prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo Kelių direkcijoje arba dėl objektyvių priežasčių negalint to padaryti per artimiausią protingą terminą (pažymos 9.3 punktas).

Pareiškėjų 2020-12-08 prašymas Kelių direkcijoje gautas 2020-12-10. Atsakymą Kelių direkcija Pareiškėjams pateikė 2021-02-01 raštu (pažymos 6.2 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kad skundo tyrimo metu Kelių direkcija nenurodė jokių objektyvių priežasčių, dėl kurių Pareiškėjų 2020-12-08 prašymas negalėjo būti išnagrinėtas per 20 darbo dienų, darytina išvada, kad Kelių direkcija Pareiškėjų 2020-12-08 prašymo nagrinėjimo metu *nesivadovavo Prašymų nagrinėjimo Kelių direkcijoje taisyklių 36 punkto nuostatomis*, nes atsakymas Kelių direkcijos 2021-02-01 raštu Pareiškėjams pateiktas ilgiau nei per 20 darbo dienų nuo Pareiškėjų 2020-12-08 prašymo gavimo Kelių direkcijoje.

10.3. Pareiškėjai 2020-12-08 prašyme rašė: pagal Projektą prie Mokyklos nėra numatyta įrengti mašinų stovėjimo aikštelės; anksčiau buvusi mašinų stovėjimo aikštelė ties Mokyklos tvora bus panaikinta ir bus palikta tik „žalioji zona“; „Pagal Projektą mašinų sustojimas – „kišenė dviem mašinom“ suplanuotas už Mokyklos ir už pėsčiųjų perėjos“. Pareiškėjai 2020-12-08 prašyme Kelių direkcijos prašė: „[...] atsižvelgti į mokinių tėvų prašymą pakoreguoti remontuojamo Kelio dalį, esančią šalia Mokyklos, [...] ir vietoj neracionalios, nefunkcionalios ir nesaugios „žaliosios zonos“ padaryti vientisą saugų privažiavimą „kišenę“ ties <...> [...]“ (pažymos 6.2 punktas).

Kelių direkcija 2021-02-01 raštu Pareiškėjus informavo (pateikiama informacija buvo pagrįsta teisės aktų nuostatomis), kad: „pakartotinai įvertinusi esamą situaciją, faktines aplinkybes, grėsmes, kylančias visiems krašto keliu besinaudojantiems eismo dalyviams, esamas vietines sąlygas, transporto priemonių eismo intensyvumą, patvirtinto ir ekspertuoto Projekto sprendinių keisti neturi galimybių, todėl jų nekeis“; vadovaujantis teisės aktų nuostatomis bei „atsižvelgiant į Kelio automobilių eismo intensyvumą, projektuojamą greitį, fizines vietos savybes, esamas požemines komunikacijas, stovėjimo vietų atstumą iki artimiausių pastatų langų Pareiškėjų nurodytoje vietoje, t. y. išilgai [Mokyklos] sklypo tvoros automobilių stovėjimo vietos negali būti ir nebus įrengtos“; Kelių įstatymas Kelių direkcijai nenumato prievolės valstybinės reikšmės kelio sklype įrengti sustojimo vietas (aikšteles) gretutinių sklypų savininkams (šiuo atveju – Mokyklai); „iki Projekto įgyvendinimo pradžios, automobilių sustojimo aikštelės prie Mokyklos tvoros nebuvo“; „rekonstruojamo kelio ruože [...] bus įrengtas 2,0–2,5 m pėsčiųjų dviračių takas, kaip vientisa, savarankiška susisiekimo sistema, jungianti gyvenamąsias, darbo, paslaugų ir poilsio vietas“; „pagal patvirtinto Projekto sprendinius, priešais Mokyklą, kitoje Kelio pusėje bus įrengtos keturios automobilių sustojimo vietos“; pagal Projektą „į sklypą, kuriame yra įsikūrusi Mokykla, įrengė du įvažiavimus / išvažiavimus, taip užtikrindama galimybę organizuoti saugų atvykstančių vaikų išlaipinimą Mokyklai priklausančio žemės sklypo ribose“; Kelių direkcija, organizuodama ir koordinuodama valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, parinkdama ir įdiegdama saugaus eismo priemones, privalo sudaryti saugias ir vienodas sąlygas visiems, valstybiniais keliais besinaudojantiems, eismo dalyviams apsaugant žmonių gyvybes ir sveikatą, neišskirdama ar nesuteikdama didesnio pranašumo nė vienai eismo dalyvių grupei (pažymos 6.3 punktas).

Taigi, įvertinus Pareiškėjų 2020-12-08 prašymo turinį ir Kelių direkcijos 2021-02-01 rašto turinį nustatyta, kad Kelių direkcija, tinkamai išnagrinėjo Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą, pateikė išsamią informaciją (pagrindžiant teisės aktų nuostatomis) dėl Pareiškėjų 2020-12-08 prašyme nurodytų aplinkybių bei paaiškino, dėl kokių priežasčių Pareiškėjų 2020-12-08 prašyme pateiktas prašymas įrengti automobilių stovėjimo aikštelę šalia Mokyklos žemės sklypo tvoros, t. y. Kelio juostoje, negali būti įgyvendintas.

Seimo kontrolierius atkreipia Kelių direkcijos dėmesį į tai, kad Kelių direkcija 2021-02-01 rašte Pareiškėjams pateikė neteisingą informaciją, t. y. Kelių direkcija 2021-02-01 rašte nurodė, kad „žemės sklypas, kuriame veikia Mokykla, esantis <...>, Vilniaus r., nuosavybes teise priklauso Vilniaus rajono savivaldybei“ (pažymos 6.3 punktas), tačiau, Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo duomenimis, Vilniaus rajono savivaldybė minėtą žemės sklypą naudoja panaudos sutarties pagrindu (pažymos 7 punktas).

10.4. *Lietuvos Respublikos Vyriausybė*, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių“ 2 punktu, *rekomenduoja ir viešiesiems juridiniams asmenims, neturintiems viešojo administravimo įgaliojimų, nagrinėjant prašymus ir skundus, vadovautis šiuo nutarimu patvirtintomis Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis* (pažymos 9.1 punktas). Viešieji juridiniai asmenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso

2.34 straipsnio 2 dalimi, yra valstybės ar savivaldybės įsteigti juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti viešuosius interesus (valstybės ir savivaldybės įmonės) (pažymos 8.1 punktą). Prašymų nagrinėjimo taisyklių 38 punktas nustato, kad atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (pažymos 9.2.2 papunktis). Prašymų nagrinėjimo Kelių direkcijoje taisyklės nenumato, kad Kelių direkcija pareiškėjams pateikiamuose atsakymuose, jeigu atsakyme nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, turi būti nurodyta pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarka.

Kelių direkcija 2021-02-01 rašte nenurodė pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarkos (pažymos 6.3 punktą).

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės įmonėms nagrinėjant asmenų prašymus ir skundus rekomenduojama vadovautis Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis, Seimo kontrolierės nuomone, Kelių direkcija asmenims pateikiamuose atsakymuose, kuriuose nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, vadovaujantis Prašymų nagrinėjimo taisyklių 38 punktu, turėtų nurodyti pateikiamo atsakymo (priimto sprendimo) išsamią apskundimo tvarką.

11. Atsižvelgiant į tai, kad Kelių direkcija Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą išnagrinėjo pažeidžiant teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą (pažymos 10.2 punktą), į tai, kad nesivadovavo Prašymų nagrinėjimo taisyklių 38 punktu ir nenurodė pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarkos, nors valstybės įmonėms, taip pat ir valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai, rekomenduojama nagrinėjant asmenų prašymus ir skundus vadovautis Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis (pažymos 10.4 punktą), Pareiškėjų skundas dėl Kelių direkcijos darbuotojų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą pripažintinas pagrįstu.

12. Atsižvelgiant į tai, kad, Vilniaus rajono savivaldybės administracija, vadovaujantis Vilniaus rajono <...> gimnazijos nuostatų 6 punktu (pažymos 9.4 punktą), yra minėtos gimnazijos, taip pat ir Mokyklos, savininkė, į tai, kad žemės sklypą, <...> Vilniaus r. sav., Vilniaus rajono savivaldybė naudoja panaudos sutarties pagrindu (pažymos 7 punktą), į tai, kad pagal Projektą yra numatyti du įvažiavimai / išvažiavimai į / iš Mokyklos teritoriją, į tai, kad Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, vadovaujantis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3, 6 punktais, sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje (pažymos 8.3.1 papunktis), *Seimo kontrolierius Vilniaus rajono savivaldybės administracijai rekomenduoja*: apsvarstyti galimybę organizuoti į Mokyklą atvykstančių vaikų išlaipinimą Mokyklai priklausančiame žemės sklype, <...>, Vilniaus rajone.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X bendruomenės skundą dėl valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos darbuotojų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius:

14.1. *valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriui Remigijui Lipkevičiui rekomenduoja:*

14.1.1. atkreipti dėmesį į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija Pareiškėjų 2020-12-08 prašymą išnagrinėjo pažeidžiant teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą (pažymos 10.2, 11 punktai);

14.1.2. atkreipti dėmesį į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija 2021-02-01 rašte nenurodė pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarkos (pažymos 10.4, 11 punktai);

14.1.3. atkreipti dėmesį į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija 2021-02-01 rašte Pareiškėjams nurodė neteisingą informaciją (pažymos 10.3 punktas);

14.1.4. spręsti klausimą dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo, asmenų aptarnavimo ir informacijos teikimo žiniasklaidai valstybės įmonėje Lietuvos automobilių kelių direkcijoje taisyklių, patvirtintų valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. V-177, papildymo (pakeitimo), reglamentuojant, jog valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos pareiškėjams pateikiamuose atsakymuose, kuriuose nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, būtų nurodoma išsami pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarka;

14.2. *Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorei Liucinei Kotlovskai rekomenduoja:* apsvarstyti galimybę organizuoti atvykstančių vaikų išlaipinimą <...> skyriui priklausančiame žemės sklype, <...>, Vilniaus r. (pažymos 12 punktas).

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti **Pareiškėjus ir Seimo kontrolierių** (Seimo kontrolieriui pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus**).

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas